

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 8 и член 20 став 1 алинеја 11¹ од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на РМ“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на РСМ“ бр.42/20, 77/21, 154/23, 55/24 и 193/24), а во врска со член 60 став 4 и член 91 став 4 од истиот Закон, согласно член 15 став 1 алинеја 7 и член 39 став 1 алинеја 11 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Пречистен текст) арх.бр.01-3732/1 од 29.07.2019 година и согласно Заклучокот на Советот на Агенцијата арх.бр.02-3712/2 од 12.09.2024 година, донесен на 35-та седница одржана на 12.09.2024 година, се утврди Пречистен текст на Правилникот за европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти.

Пречистениот текст на Правилникот за европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти, ги опфаќа: Правилникот за емитување европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти бр.01-5977/1 од 04.12.2014 г. и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за емитување европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти бр.01-3750/1 од 13.09.2024 г.

ПРАВИЛНИК ЗА ЕВРОПСКИ АУДИОВИЗУЕЛНИ ДЕЛА И ДЕЛА ОД НЕЗАВИСНИ ПРОДУЦЕНТИ (Пречистен текст)

Член 1 Предмет на Правилникот

Со овој Правилник се пропишува начинот на кој радиодифузерите што вршат дејност на државно ниво на своите телевизиски програмски сервиси ќе обезбедат застапеност на европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти како и начинот на кој давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање ќе ги обезбедат уделот и видливоста на европските дела во каталогот на програми, отстапувањата од оваа обврска и документите што треба да се достават во Агенцијата.

Овој Правилник не се однесува на обврската на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање да го промовираат производството и пристапот до европски аудиовизуелни дела, од член 60 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Член 2 Дефиниции

Одделни изрази употребени во овој Правилник го имаат следново значење:

1. Европски аудиовизуелни дела се делата што се дефинирани во член 3 став 1 точка 9 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, а кои потекнуваат од држави членки на Европската унија, од трети европски држави потписнички на Конвенцијата за прекугранична телевизија на Советот на Европа

¹ Алинеите 8 и 9 се избришани, види: член 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.248/18)

или се произведени во рамки на договори кои се однесуваат на аудиовизуелниот сектор, склучени меѓу ЕУ и трети земји;

2. Македонски аудиовизуелни дела се делата изворно произведени од државјани на Република Северна Македонија на македонски јазик, како и делата изворно произведени од државјани на Република Северна Македонија на јазиците на етничките заедници кои не се мнозинство во Република Северна Македонија, како и делата на културното наследство во Република Северна Македонија;

3. Дела на аудиовизуелното културно наследство во РСМ се аудиовизуелни добра и: фонотечни добра кои претставуваат културно наследство на РСМ и кои се наменети за јавно прикажување;

4. Аудиовизуелни дела од сопствено производство се дела создадени по иницијатива и во организација на самиот радиодифузер, дела нарачани од радиодифузертот (нарачана продукција) или произведени во копродукција.

5. Независен продуцент е физичко или правно лице кое нуди продукција на аудио или аудиовизуелни дела, под услов:

- да нема учество во капиталот на радиодифузертот повеќе од 25% и
- радиодифузертот да нема учество во капиталот на продуцентот.

6. Каталог е распоред на аудиовизуелни медиумски содржини во база на податоци на начин на кој тие се достапни за корисниците.

Член 3

За кои сервиси не важи обврската

Обврската да обезбедат застапеност на европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти, не се однесува на:

- телевизиските програмски сервиси исклучиво посветени на вести, спортски настани, игри, рекламирање, телешопинг и телетекст услуги и
- сите телевизиски програмски сервиси на Јавното радиодифузно претпријатие МАКЕДОНСКА РАДИОТЕЛЕВИЗИЈА Скопје, со исклучок на Македонска телевизија - Прв програмски сервис, за кој важи оваа обврска.

Член 3-а

(1) Обврската од член 60, став 1 од Законот нема да се применува на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање со мал обрт, односно чиј вкупен приход остварен од обезбедување на аудиовизуелни медиумски услуги по барање во претходната календарска година бил помал од 5 000 евра во денарска противвредност или со мала гледаност односно:

- чиј просечен број на активни корисници во претходната календарска година бил помал од 1 000, кога станува збор за услуга по барање што се користи врз основа на поединечно плаќање за секоја медиумска содржина (TVOD);

- чиј просечен број на активни претплатници во претходната календарска година бил помал од 1 000, кога станува збор за услуга по барање што се користи врз основа на месечна претплата (SVOD).

(2) Просечниот број на активни корисници од став 1 алинеја 1 од овој член се пресметува како просечен број на единствени корисници кои навистина изнајмиле видео содржини во текот на календарската година.

(3) Давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање кои сметаат дека ги исполнуваат условите од ставот 1 од овој член, должни се најдоцна до 31 март во Агенцијата да достават барање за изземање кон кое ќе приложат завршна сметка и/или релевантен доказ за бројот на претплатници во претходната година.

(4) Кон барањето за изземање потребно е да достави и изјава заверена на нотар со која одговорното лице под целосна кривична и материјална одговорност потврдува дека податоците наведени во барањето се точни.

Член 4

Што не се смета за европски аудиовизуелни дела

Во европски аудиовизуелни дела влегуваат сите видови програми емитувани од радиодифузерот, освен вестите или телевизиските дневници; спортските настани; игрите (со исклучок на квизовите); преносите или снимките од седниците на органите на власт; преносите или снимките од општествено-политички настани; инфо-сервис; програмите со хороскоп, тарот, јасновидци или толкување сонништа; музичките спотови; и содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми² (аудиовизуелни комерцијални комуникации; објави на радиодифузерот во врска со неговите сопствени програми; соопштенија од јавен интерес; апели за добротворни цели; интермецо; верски програми, служби и проповеди; програми за физичка култура и рекреација; и најавни и одјавни шпици, џинглови и авизо).

Член 5

Начин на пресметување на застапеноста на европски аудиовизуелни дела

Процентот на европски аудиовизуелни дела се пресметува од вкупното време коешто во текот на годината е одвоено за емитување на видовите програми што не се исклучени во член 4 од овој Правилник.

Во процентот за европски аудиовизуелни дела се сметаат само две емитувања на секое дело (премиерното и првото репризно) во текот на годината, без оглед на годината на производство.

Во европски аудиовизуелни дела спаѓаат и аудиовизуелните дела од сопствено производство на радиодифузерот и македонските аудиовизуелни дела.

Член 5-а

Начин на обезбедување на уделот и на видливоста на европски аудиовизуелни дела во каталогот на програми

(1) Уделот на европски дела во каталозите на програми на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги на барање под јурисдикција на Република Северна Македонија треба да биде најмалку 30%.

(2) При пресметката на уделот на европските дела во каталогот нема да се земаат предвид аудиовизуелните содржини наведени во член 6, како и порнографските содржини.

(3) Уделот од став 1 се пресметува врз основа на бројот на насловите на аудиовизуелните дела во каталогот на програми, при што еден наслов претставува:

- секој поединечен филм,
- поединечните филмови од иста филмска франшиза, и

² Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми е објавено во „Службен весник на Република Македонија“ бр.171/14

- една сезона од телевизиските серии и другите формати што се прикажуваат во серија.

(4) Уделот од ставот 1 давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање се должни да го остварат во просек во текот на една календарска година.

(5) Давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање се должни европските дела да ги истакнат на насловната страница на каталогот на програми.

(6) Соодветна видливост на европските дела во каталогот на програми може да се обезбеди на некој од следните начини:

- посебна категорија во каталогот на програми означена како „европски дела“,

- можност за пребарување на европските дела преку алатките за пребарување што ги нуди услугата,

- посебна маркетинг или промотивна кампања на европските дела, или

- други иновативни начини што ги овозможува самата услуга на барање и алатките за користење и пребарување што им ги нуди на корисниците.

Член 6

Прогресивно исполнување на обврската за европски аудиовизуелни дела

Телевизиските програмски сервиси кои за првпат ќе добијат дозвола за телевизиско емитување на државно ниво по стапувањето во сила на овој Правилник, обврската за застапеност на европски аудиовизуелни дела, ја исполнуваат прогресивно, во период од 5 години, така што:

- првата година процентот на застапеност на европски аудиовизуелни дела треба да изнесува најмалку 10%, а

- во втората, третата и четвртата година, процентот на застапеност на европски аудиовизуелни дела треба да се зголемува по најмалку 10% годишно, а петтата година треба да биде најмалку 51%.

Член 7

Обврска за дела од независни продуценти

Радиодифузерите кои емитуваат телевизиски програмски сервиси на државно ниво се должни од годишниот буџет наменет за програми (и за производство и за купување на телевизиска програма), да издвојат најмалку 10% за европски аудиовизуелни дела произведени од независни продуценти, при што најмалку половина од нив треба да бидат произведени во последните пет (5) години.

Член 8

Обврска за евиденција и за обезбедување податоци

Радиодифузерите кои емитуваат телевизиски програмски сервиси на државно ниво се должни да водат дневна евиденција за емитуваните европски аудиовизуелни дела и дела произведени од независни продуценти во текот на годината и најдоцна до 31 март наредната година, да ја известат Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за исполнувањето на овие обврски во претходната календарска година.

Податоците ги пополнуваат во Образец за европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти пропишан од Агенцијата. Прегледот на

земјите чиишто аудиовизуелни дела според географскиот услов се квалификуваат како европски е составен дел на Образецот.

Заедно со известувањето, радиодифузерите можат да и достават на Агенцијата и какви било други квалитативни податоци за напорите и предизвиците со кои се соочуваат при производството, начувањето, купувањето и емитувањето европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти, како и за која било иницијатива што ја презеле или планираат да ја преземат за да ги исполнат целите на Законот.

Член 8-а

Обезбедување податоци и документи за уделот на европски дела во каталогот на програми

(1) Давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање се должни најдоцна до 31 март во тековната година, во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги да достават извештај за постигнатиот удел на европски дела во каталогот на програми во претходната година. Извештајот го доставуваат на образецот кој е составен дел на овој Правилник.

(2) Во случаите кога постои сомневање за правилно утврдено потекло на одредено аудиовизуелно дело, давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање се должни во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, да достават докази и образложение на причините заради кои се смета дека тоа аудиовизуелно дело претставува европско дело. Како докази се сметаат договори за дистрибуција на аудиовизуелното дело со имателите на права, и веродостојни бази на податоци, како што се базите на податоци на Европската аудиовизуелна опсерваторија.

(3) Најдоцна до 31 јануари во тековната година, давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање се должни да ја известат Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за начинот на кој ќе обезбедуваат соодветна видливост на европските дела во каталогот на програми. За секоја промена на начинот на обезбедување соодветна видливост на европските дела, давателите на аудиовизуелни медиумски услуги се должни веднаш да ја известат Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

(4) Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги може да побара увид во каталогот на програми на секои шест месеци, при што давателите на аудиовизуелни медиумски услуги се должни податоците да ги достават на обрасците предвидени со овој Правилник и да приложат релевантни докази со кои ќе ги поткрепат податоците.

Член 9

(член 9 од Правилникот за емитување европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти („Службен весник на Република Македонија“ бр.180/14)

Со влегувањето во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за европски аудиовизуелни дела („Службен весник на Република Македонија“ број 133/2006 година).

Член 10

(член 10 од Правилникот за емитување европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти („Службен весник на Република Македонија“ бр.180/14)

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 11

(член 11 од Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за емитување европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.193/24)

Овој Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за емитување аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти („Службен весник на Република Македонија“ бр. 180/14) влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и истиот ќе се објави на веб страната на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

**Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот,**

Дазо ПЕТРУШЕВСКИ

ОБРАЗЕЦ
ЗА ЕВРОПСКИ АУДИОВИЗУЕЛНИ ДЕЛА ЗА _____ ГОДИНА

(назив на давателот на аудиовизуелна медиумска услуга по барање)

I. Збирен извештај

01.01 – 31.12	
	Број на наслови
Европски аудиовизуелни дела	
Вкупен број на наслови во каталогот	
Удел на европски дел во каталогот (во%)	

II. Поединечен извештај

1	2	3	4	5	6	7	8
Реден број во каталогот	Наслов во каталогот	Оригинален наслов	Година на производство	Категорија (филм или серија; доколку е серија да се наведе која сезона е и бројот на епизоди)	Земја на потекло	Продуцент (ако има повеќе, да се наведат сите продуцентски и компании)	Држава во која е седиштето на продуцентската компанија (ако има повеќе, да се наведе податок за секоја продуцентска компанија)

III. Во прилог на Извештајот задолжително да се достави каталогот на содржини

